

Kalk husets murerværk

Har din hus en pudset eller kalket facade, der trænger til ansigtsløftning ? Så er kalk og kost en mulighed se bare her

Vind og vejr sætter hvert år spor på husets facade. Tidligere havde husejere tradition for at kalke facaden en gang om året før pinse.

Det var billigt, huset kom til at skinne pænt og hvidt, og så havde hvidtningen den fordel, at huset blev gået efter i sømmene.

I dag er kalkning dog ikke nødvendigvis lig med hvidtning. Ud over den almindelige hvide kalkmælk kan du nemlig købe indfarvet kalk i mange farver eller farvepulver, så du selv blander den ønskede nuance.

Husk dog, at farverne ændrer sig, når kalken tørrer, så udfør en test dagen før.

Vil du kalke dit murværk, kræver det, at muren er pudset – ikke malet.

Du kan ikke hvidte oven på maling. Hvis muren er malet, skal malingen først fjernes.

Og det gør du enten ved at sandblæse eller murfræse facaden.

Har dit hus været kalket før, er det til gengæld meget let at gå til.

Før du går i gang

Start med at gå facaden efter, og børst snavs og evt. løs kalk af.

Opdager du små huller og revner, skal de kradses op,

sprøjtes over med vand og spartles ud med sandkalk, der er en fed kalkblanding tilsat fint sand.

Sandkalk kan også bruges som grunder før kalkningen – især hvis dit murværk indeholder meget cement,

så det er svært at få kalken til at binde. Sandkalk anbefales også som grunder til huse,

der ligger meget udsat for regn og blæst.

Over to dage

Du får det mest holdbare resultat,

hvis du først for vander med almindeligt vand og derefter grunder en-to gange med kalkvand.

Det giver en sugende bund og binder den gamle kalk.

Efter cirka et døgn kan du så begynde på den egentlige kalkning. Rør så meget kalkmælk op, at du har nok til hele facaden.

Når hele huset har fået første omgang, venter du et døgn tid, til kalken er hærdet.

Trænger den til endnu et lag, må du i gang igen. Trøst dig med, at resultatet bliver mere holdbart,

når du kalker flere gange med et tyndt lag end én gang med et tykt lag. Har dit hus aldrig været kalket før,

kan det sagtens være, at det skal have mellem tre og fem omgange, før det dækker helt.

Når facaden er tør, er det en god idé at give den en omgang med kalkvand.

Det fikserer kalken og gør den samtidig både tættere og stærkere.

Som udgangspunkt kan du nøjes med at kalke hvert 3.-4. år. Det afhænger dog både af smag og husets beliggenhed.

Hvad er kalk?

Kalk er et mineralsk bindemiddel. Det fremstilles af kalksten eller kridt, der opvarmes i en kalkovn og bliver til brændt kalk.

Læsekalk/kulekalk:

Brændt kalk læskes med vand og omdannes i kalkkuler til læsekalk.

Processen tager flere år. Til sidst er konsistensen som en dej.

Kalkmælk/hvidtekalk:

Når læsekalk røres ud i vand i forholdet 1:6, bliver det til kalkmælk – den hvide væske, du kalker med.

Kalkmælken sætter sig på murværket som et kridtlag, der er uopløseligt i vand. Hvidtekalk tillader muren at ånde, er let at vedligeholde og kan fjernes med en stålbørste.

Kalkvand:

Kalkvand er det klare vand, der danner sig over bundfaldet af en kalkblanding.

Det bruges som grunder og overfladelim.

Du kan købe det færdigt eller lave det selv: 1 kg læsekalk røres ud i 5-6 liter vand. Lad blandingen stå i 12-15 timer,

til kalken er bundfældet. Hæld forsigtigt kalkvandet over i en ny spand, uden at røre bundfaldet op.

Sandkalk:

En fed kalkblanding tilsat fint sand, som spartles i små huller eller revner i murværket, før du kalker. Sandkalk fås i byggemarkeder. Det kan også bruges som grunder før kalkningen.

praktiske tips

- Vælg en dag med høj luftfugtighed og lav temperatur. I sol og blæst når kalken ikke at hærde rigtigt. Det samme sker, hvis du kalker i regn eller frost.
- Afdæk evt. fliser, sokkel og vinduer. Alternativt kan du være hurtig med en fugtig klud, hvis du kommer til at dryppe.
- Beskyt øjne og hud, når du arbejder med ætsende kalk.
- Hvidtekalkens konsistens skal være tynd og sjasket som skummetmælk.
- Er den tyk som fløde, hæfter den ikke så godt.
- Stryg kalken på i et tyndt lag med lange strøg. Stryg lodret, vandret og i cirkler, så kalken arbejdes godt ind i muren.
- Stryg kalken på i én arbejdsgang, og undlad at holde pauser – især på hele facader. Start og afslut på steder, hvor nuanceforskelle ikke ses, fx ved hjørner eller tagnedløb.
- Dæk spanen over, når du holder pause. Så undgår du, at kalken danner en hård hinde